

PREDGOVOR	— — — — —	3
-----------	-----------	---

I

SISTEM DRUŠTVENE REPRODUKCIJE KAO OKRUŽENJE ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA	— — — — —	5
---	-----------	---

1. DRUŠTVENA PROIZVODNJA I NJENE KARAKTERISTIKE	— — —	5
1.1. Nužnost proizvodnje	— — — — —	7
1.2. Elementi proizvodnje	— — — — —	9
1.2.1. Ljudski rad	— — — — —	10
1.2.2. Sredstva za rad	— — — — —	11
1.2.3. Predmeti rada	— — — — —	13
1.2.4. Karakteristike trošenja elemenata proizvodnje	— — —	14
1.2.5. Kružno kretanje uložениh sredstava za proizvodnju	— — —	15
1.3. Društvena reprodukcija — proces stalnog obnavljanja proizvodnje	— — — — —	19
1.4. Faze društvene reprodukcije — njihova zavisnost i uslovljenost	— — — — —	23
1.5. Rezultati društvene reprodukcije — društveni bruto proizvod i njegovi sastavni delovi	— — — — —	26
1.6. Uдруženi rad — osnova društvene reprodukcije	— — — — —	31

2. ORGANIZOVANJE DRUŠTVENE REPRODUKCIJE	— — — — —	33
2.1 Podela rada u društvu kao osnova organizovanja društvene reprodukcije	— — — — —	35
2.2. Privreda zemlje — materijalna osnova društvene reprodukcije	— — — — —	37
2.3. Društvene delatnosti	— — — — —	38
2.4. Jedinstvena klasifikacija delatnosti kao osnova informacionog sistema zemlje	— — — — —	40

3. PITANJA ZA VEŽBU	— — — — —	42
---------------------	-----------	----

II

OGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA KAO NOSILAC POSLOVNIH ZADATAKA U DRUŠTVENOJ REPRODUKCIJI	— — — — —	44
---	-----------	----

1. ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA KAO ORGANIZOVANI	
ROSLOVNI SISTEM — — — — —	45
1.1. Vrste organizacija udruženog rada prema funkciji koju obavljaju u društvenoj reprodukciji — — — —	46
1.2. Karakteristike funkcionisanja organizacije udruženog rada kao organizacionog sistema — — — —	48
1.3. Oblici organizovanja udruženog rada — — — —	51
1.3.1. Osnovna organizacija udruženog rada — — — —	51
1.3.2. Radna organizacija — — — —	52
1.3.3. Zajednica osnovnih organizacija udruženog rada — —	54
1.3.4. Složena organizacija udruženog rada — — — —	54
1.3.5. Drugi oblici udruživanja rada i sredstava — — — —	56
1.4. Utvrđivanje poslovne politike organizacije udruženog rada kao osnova za upravljanje njenim ciljevima — — — —	58
2. VEZE ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA — — — —	62
2.1. Veze organizacija udruženog rada sa okruženjem — — — —	62
2.2. Međusobne veze organizacija udruženog rada u okviru reprodukcioni celina — — — —	67
3. PITANJA ZA VEZBU — — — — —	67

III

FINANSIJSKE ORGANIZACIJE U FUNKCIJI UDRUŽENOG RADA — — — —	68
1. BANKE I DRUGE FINANSIJSKE ORGANIZACIJE U FUNKCIJI UDRUŽENOG RADA — — — —	68
2. SISTEM NARODNIH BANAKA — — — —	69
3. BANKARSKI SISTEM — — — — —	71
3.1. Bankarske organizacije — — — —	71
3.1.1. Interna banka — — — —	71
3.1.2. Osnovna banka — — — —	72
3.1.3. Udružena banka — — — —	73
3.1.4. Bankarski konzorcijum — — — —	74
3.1.5. Udruženja bankarskih organizacija — — — —	74
3.2. Štedno-kreditne organizacije — — — —	75
3.3. Bankarski poslovi — — — —	76
3.4. Prihodi i rashodi osnovne banke — — — —	77
4. OSTALE FINANSIJSKE ORGANIZACIJE — — — —	79
5. INFORMACIONI SISTEMI U BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA — — — —	81

IV

SREDSTVA ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA — — 84

1. SREDSTVA RADA I POSLOVANJA (opšti pristup) — — — — —	85
1.1. Sredstva rada i poslovanja — poslovna sredstva u užem smislu — — — — —	86
1.1.1. Angažovanje i trošenje sredstava rada i poslovanja — — — — —	86
1.1.2. Trošenje i reprodukovanje sredstava rada i poslovanja — — — — —	89
1.1.3. Uticaj funkcionisanja sredstava rada i poslovanja na kvalitet ekonomije organizacije udruženog rada — — — — —	91
1.2. Osnovna sredstva — — — — —	93
1.2.1. Pojam i vrste osnovnih sredstava — — — — —	93
1.2.2. Tehnička struktura osnovnih sredstava stvari — — — — —	96
1.2.3. Vrednost osnovnih sredstava — — — — —	97
1.2.4. Amortizacija osnovnih sredstava — — — — —	99
1.2.5. Sticanje (pribavljanje) osnovnih sredstava — — — — —	103
1.2.6. Korišćenje kapaciteta — — — — —	105
1.2.7. Utvrđivanje stepena korišćenja kapaciteta — — — — —	109
1.2.8. Uticaj funkcionisanja osnovnih sredstava na kvalitet ekonomije organizacije udruženog rada — — — — —	114
1.2.9. Poslovne informacije koje se odnose na osnovna sredstva (evidencija osnovnih sredstava) — — — — —	116
1.3. Obrtna sredstva (opšti osvrt) — — — — —	119
1.3.1. Pojam i vrste obrtnih sredstava — — — — —	120
1.3.2. Struktura obrtnih sredstava — — — — —	124
1.3.3. Sticanje (pribavljanje) obrtnih sredstava — — — — —	124
1.3.4. Veličina potrebnih obrtnih sredstava — — — — —	125
1.3.5. Uticaj funkcionisanja obrtnih sredstava na kvalitet ekonomije organizacije udruženog rada — — — — —	126
1.3.6. Poslovne informacije koje se odnose na obrtna sredstva (evidencija obrtnih sredstava) — — — — —	128
2. OSTALA SREDSTVA U UDRUŽENOM RADU — — — — —	131
2.1. Sredstva za zajedničku potrošnju — — — — —	131
2.2. Sredstva rezervi — — — — —	133
2.3. Sredstva za zadovoljenje zajedničkih i opštih društvenih potreba — — — — —	134
3. FONDOVI — IZVORI SREDSTAVA — — — — —	135
4. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSI NA SREDSTVA UDRUŽENOG RADA — OSNOVA UPRAVLJANJA SREDSTVIMA — — — — —	137
5. PITANJA ZA VEŽBU — — — — —	139

TROŠKOVI U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	— —	140
1. UTROŠCI I TROŠKOVI	— — — — — — — — —	140
2. PODELA TROŠKOVA	— — — — — — — —	143
2.1. Podela troškova prema elementima reprodukcije	— — —	145
2.2. Troškovi u zavisnosti od obima zadatka	— — — — —	147
2.2.1. Varijabilni troškovi	— — — — —	148
2.2.2. Fiksni troškovi	— — — — —	150
2.2.3. Ukupni troškovi — fiksni i vari-		
jabilni zajedno	— — — — —	152
2.2.4. Granični troškovi	— — — — —	154
2.2. Troškovi prema nosiocima i mestu nastajanja	— — — —	155
3. TROŠKOVI I CENA KOSTANJA	— — — — — — —	156
3.1. Klasične metode obračuna cene koštanja	— — — — —	158
3.2. Metod direct costing	— — — — — — —	161
4. INFORMACIJE O TROŠKOVIMA — OSNOVA UPRAVLJANJA TROŠKOVIMA	— — — — — — —	163
5. PITANJA ZA VEŽBU	— — — — — — —	165

VI

REZULTATI RADA I POSLOVANJA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	— — — — —	166
1. MERILA REZULTATA RADA I POSLOVANJA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	— — — — — — — — —	167
1.1. Fizički obim ostvarenih rezultata rada i poslovanja	— — —	169
1.2. Vrednost ostvarenih rezultata rada i poslovanja	— — —	170
1.3. Ukupan prihod kao izraz vrednosti ostvarenih rezultata rada i poslovanja	— — — — — — — —	172
1.4. Dohodak osnovne organizacije — merilo rezultata rada i poslovanja	— — — — — — — —	176
1.4.1. Sticanje dohotka	— — — — — — —	177
1.4.2. Utvrđivanje dohotka	— — — — — — —	180
1.4.3. Raspoređivanje dohotka	— — — — — — —	182
1.4.4. Raspoređivanje čistog dohotka	— — — — — — —	184
1.4.5. Raspodela sredstava za lične dohotke	— — — — —	186
2. REPRODUKCIONA I AKUMULACIONA SPOSOBNOST ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA	— — — — — — —	188
2.1. Determinante reprodukcione i akumulacione sposobnosti	— — —	189
2.2. Izvori reprodukcione i akumulacione sposobnosti	— — —	191

3. POSLOVNE INFORMACIJE NEOPHODNE ZA UTVRĐIVANJE REZULTATA RADA I POSLOVANJA U UDRUŽENOM RADU — OBAVEZNI POKAZATELJI — — — — — — — — — —	194
4. PITANJA ZA VEŽBU — — — — — — — — — —	198

VII

EKONOMSKI PRINCIPI POSLOVANJA U UDRUŽENOM RADU — — — — — — — — — —	200
---	-----

1. PRODUKTIVNOST — — — — — — — — — —	201
1.1. Pojam i značaj produktivnosti — — — — — — — — — —	201
1.2. Faktori produktivnosti — — — — — — — — — —	203
1.3. Utvrđivanje produktivnosti — — — — — — — — — —	204
2. EKONOMIČNOST — — — — — — — — — —	208
1.1. Pojam i značaj ekonomičnosti — — — — — — — — — —	209
1.2. Faktori ekonomičnosti — — — — — — — — — —	210
1.3. Utvrđivanje ekonomičnosti — — — — — — — — — —	211
3. RENTABILNOST — — — — — — — — — —	213
3.1. Pojam i značaj rentabilnosti — — — — — — — — — —	213
3.2. Faktori rentabilnosti — — — — — — — — — —	214
3.3. Utvrđivanje rentabilnosti — — — — — — — — — —	215
3.4. Odnos rezultata i ulaganja — mrtva tačka rentabilnosti — — — — —	215
4. LIKVIDNOST KAO PRINCIP OSTVARIVANJA I SPROVOĐENJA RENTABILNOSTI — — — — — — — — — —	218
4.1. Pojam i značaj likvidnosti — — — — — — — — — —	218
4.2. Faktori likvidnosti — — — — — — — — — —	219
4.3. Utvrđivanje likvidnosti — — — — — — — — — —	220
5. PITANJA ZA VEŽBU — — — — — — — — — —	221

VIII

UPRAVLJANJE U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA — — — — — — — — — —	222
--	-----

1. UPRAVLJANJE U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA KAO DINAMICKI PROCES — — — — — — — — — —	222
1.1. Upravljanje kao proces i kao funkcija (opšti pristup) — — — — —	223
1.2. Suština upravljanja u organizaciji udruženog rada — — — — —	224
1.3. Zadaci upravljanja u organizaciji udruženog rada — — — — —	227
1.4. Odlučivanje u organizaciji udruženog rada — — — — —	229

1.4.1. Neposredno odlučivanje	—	—	—	—	—	—	—	231
1.4.2. Odlučivanje putem delegata i delegacija	—	—	—	—	—	—	—	223
1.5. Vođenje poslova u organizaciji udruženog rada	—	—	—	—	—	—	—	234
— poslovodni organi	—	—	—	—	—	—	—	234
1.6. Organizovanje izvršenja poslova u organizaciji udruženog rada	—	—	—	—	—	—	—	236
1.7. Izvršenje poslova u organizaciji udruženog rada	—	—	—	—	—	—	—	239
1.8. Kontrola kao instrument upravljanja u OUR-u	—	—	—	—	—	—	—	240
2. POSLOVNE INFORMACIJE KAO OSNOVA UPRAVLJANJA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	—	—	—	—	—	—	—	243
2.1. Poslovne informacije u organizaciji udruženog rada (opšti osvrt)	—	—	—	—	—	—	—	244
2.2. Poslovne informacije kao osnova upravljanja	—	—	—	—	—	—	—	245
2.3. Klasifikacija poslovnih informacija — kriterijumi formalne prirode	—	—	—	—	—	—	—	247
2.4. Sadržajni ili suštinski kriterijumi klasifikacije informacija	—	—	—	—	—	—	—	249
2.5. Kriterijumi valjanosti poslovnih informacija	—	—	—	—	—	—	—	252
2.6. Automatizacija procesa upravljanja u organizaciji udruženog rada	—	—	—	—	—	—	—	253
3. PITANJA ZA VEŽBU	—	—	—	—	—	—	—	255

IX

POSLOVNE — OPERATIVNE ILI IZVRŠNE FUNKCIJE U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA — — — — — 256

1. ORGANIZOVANJE POSLOVNIH PROCESA — POSLOVNE FUNKCIJE U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	—	—	—	—	—	—	—	257
2. OSNOVNA POSLOVNA FUNKCIJA — TEHNOLOŠKA OSNOVA UDRUŽIVANJA RADA	—	—	—	—	—	—	—	259
3. PROIZVODNJA KAO OSNOVNA POSLOVNA FUNKCIJA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	—	—	—	—	—	—	—	260
3.1. Proizvodnja kao tehnološki proces	—	—	—	—	—	—	—	260
3.2. Primena elektronskih računara u upravljanju proizvodnjom	—	—	—	—	—	—	—	262
4. FUNKCIJA PLANIRANJA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	—	—	—	—	—	—	—	263
4.1. Tekuće planiranje i planiranje razvoja u organizaciji udruženog rada — pojam, mesto i značaj	—	—	—	—	—	—	—	263
4.2. Vrste planova u organizaciji udruženog rada	—	—	—	—	—	—	—	266
4.3. Faze izrade i donošenja plana	—	—	—	—	—	—	—	268
4.4. Osnovni principi i zahtevi u planiranju	—	—	—	—	—	—	—	269
4.5. Primene elektronskih računara u poslovima planiranja	—	—	—	—	—	—	—	271
5. PROMETNA FUNKCIJA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	—	—	—	—	—	—	—	272
5.1. Mesto i značaj prometne funkcije u organizaciji udruženog rada	—	—	—	—	—	—	—	272

5.2. Istraživanje tržišta	— — — — —	274
5.3. Nabavka kao deo prometne funkcije	— — — — —	275
5.4. Uskladištenje kao deo prometne funkcije	— — — — —	278
5.5. Prodaja kao deo prometne funkcije	— — — — —	281
5.6. Primena elektronskih računara u upravljanju poslovima prometa	— — — — —	283
6. FINANSIJSKA FUNKCIJA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	—	284
6.1. Mesto i značaj finansijske funkcije	— — — — —	284
6.2. Organizovanje poslova finansijske funkcije	— — — — —	286
6.3. Računovodstvo i knjigovodstvo kao delovi finansijske funkcije	— — — — —	287
6.4. Metode finansijske funkcije	— — — — —	289
6.5 Primena elektronskih računara u poslovima finansijske funkcije	—	293
7. FUNKCIJA AUTOMATIZOVANOG POSLOVNOG INFORMACIONOG SISTEMA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	— — — — —	295
7.1. Mesto i značaj automatizovanog poslovnog informacionog sistema u organizaciji udruženog rada	— — — — —	295
7.2. Kvalitet funkcionisanja automatizovanog poslovnog informacionog sistema u organizaciji udruženog rada	— — — — —	297
8. KADROVSKA FUNKCIJA U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	— —	298
9. OSTALE POSLOVNE FUNKCIJE U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA		299
10. PITANJA ZA VEZBU	— — — — —	300
REGISTAR SIMBOLA	— — — — —	301
LITERATURA	— — — — —	307